

OCENTRUL
NAȚIONAL ANTICORUPȚIE AL
REPUBLICII MOLDOVA

НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР
ПО БОРЬБЕ С КОРРУПЦИЕЙ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

P. 115/20 03 14
CE3, CJ, 21

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198
Tel. 24-36-41

Nr. 06/1338 din " 09 " 04 2014

La nr. 115 din 20 martie 2014

Parlamentul Republicii Moldova

Prin prezenta, Vă remitem atașat raportul de expertiză anticorupție asupra proiectului de lege pentru completarea unor acte legislative.

Anexă: Raportul de expertiză anticorupție - 2 file.

Anexă la raportul de expertiză – 2 file.

Director – adjunct

Vadim COJOCARU

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA			
D.D.P. Nr. <u>753</u>			
* <u>11</u> "	<u>04</u>	<u>20/14</u>	
Ora			

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege pentru completarea unor acte legislative (art. 11 Legea 285/1999, art. 356 Codul contravențional)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este un grup de deputați în Parlament, autori nemijlociți - Palihovici Liliana, Streleț Valeriu, Ciobanu Maria, Juravschi Nicolae, Deliu Tudor, Olaru Nicolae, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul are drept scop reglementarea unei lacune legislative în ceea ce privește mecanismul de interzicere a participării la jocurile de noroc a persoanelor minore. Astfel, normele proiectului stabilesc că organizatorul jocurilor de noroc este obligat să solicite de la participanți prezentarea actului de identitate sau un alt act oficial cu fotografia persoanei, pentru a se asigura că participantul a atins vârsta de 18 ani, precum și prevăd sancționarea contravențională a organizatorului jocurilor de noroc în cazul admiterii la jocurile de noroc a persoanelor minore și a celor care nu sunt conștiente de acțiunile lor.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de autor în nota informativă justifică necesitatea promovării proiectului.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Potrivit art. 9 al Legii nr. 239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional, la inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, cu cel puțin 15 zile lucrătoare pînă la examinarea deciziei, anunțul respectiv pe pagina web oficială, ce va conține în mod obligatoriu: argumentarea necesității de a adopta decizia; termenul-limită, locul și modalitatea în care cetățenii, asociațiile constituite în corespundere cu legea, alte părți interesate pot avea acces la proiectul respectiv. Astfel, menționăm că la momentul examinării prezentului proiect, pe pagina web oficială a Parlamentului este plasat proiectul cu numărul de înregistrare 115 din 20.03.2014, precum și nota informativă a acestuia.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Art. II din proiect (Codul contravențional) prevede completarea art. 356 din Codul contravențional cu un alineat nou (1¹) ce prevede că admiterea la jocurile de noroc (cu excepția loteriilor și jocurilor de abilitate) a persoanelor care nu au împlinit vârsta de 18 ani, precum și admiterea la jocurile de noroc a persoanelor care nu sînt conștiente de acțiunile lor, se sancționează...”

Sintagma „persoanelor care nu sînt conștiente de acțiunile lor” are un conținut vast și foarte vag definit, iar la aplicare aceste norme vor putea fi interpretate discreționar și sunt dificile de realizat, din considerentul că în această categorie pot fi incluse și persoanele ce au capacitatea de exercițiu limitată sau sînt declarate incapabile.

Recomandarea: Recomandăm autorului substituirea sintagmei „persoanelor care nu sînt conștiente de acțiunile lor” cu sintagma „persoanelor care, sînt sub influența alcoolului, stupefiantelor sau altor substanțe cu efect puternic ori din alte cauze, vădit nu sînt conștiente de acțiunile lor”.

De asemenea, în scopul evitării unor situații confuze și interpretării discreționare a normelor, necesită de completat proiectul cu prevederi potrivit cărora persoana ce participă la jocuri de noroc să semneze o declarație pe proprie răspundere prin care să își asume toate riscurile/consecințele ce vor surveni în rezultatul participării sale la jocurile de noroc.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

În scopul evitării unor eventuale abuzuri, recomandăm autorului de a stabili expres că procesele-verbale cu privire la contravenția prevăzută la alin. (1¹) art. 356 din Codul contravențional se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.

Recomandarea: La alin. (6) art. 400 din Codul contravențional, după cifra „322” de a se completa cu cifra „alin. (1¹) art. 356”, mai departe după text.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărîrea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Elena Bedros
inspector principal Direcția legislație și expertiză anticorupție
07 Aprilie 2014

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege pentru completarea unor acte legislative (art. 11 Legea 285/1999, art. 356 Codul
contravențional)**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	Art. II din proiect (Codul contravențional) prevede completarea art. 356 din Codul contravențional cu un alineat nou (1/1) ce prevede că admiterea la jocurile de noroc (cu excepția loteriilor și jocurilor de abilitate) a persoanelor care nu au împlinit vârsta de 18 ani, precum și admiterea la jocurile de noroc a persoanelor care nu sînt conștiente de acțiunile lor, se sancționează...”	Stabilirea condițiilor dificile de realizat	Sintagma „persoanelor care nu sînt conștiente de acțiunile lor” are un conținut vast și foarte vag definit, iar la aplicare aceste norme vor putea fi interpretare discreționar și sunt dificile de realizat, din considerentul că în această categorie pot fi incluse și persoanele ce au capacitatea de exercițiu limitată sau sînt declarate incapabile.	Recomandăm autorului substituirea sintagmei „persoanelor care nu sînt conștiente de acțiunile lor” cu sintagma „persoanelor care, sunt sub influența alcoolului, stupefiantelor sau altor substanțe cu efect puternic ori din alte cauze, vădit nu sînt conștiente de acțiunile lor”. De asemenea, în scopul evitării unor situații confuze și interpretării discreționare a normelor, necesită de completat proiectul cu prevederi potrivit cărora persoana ce participă la jocuri de noroc să semneze o declarație pe proprie

				răspundere prin care își asumă toate riscurile/consecințele ce vor surveni în rezultatul participării sale la jocurile de noroc.
2		Lipsa procedurilor clare de control a implementării prevederilor din proiect	În scopul evitării unor eventuale abuzuri, recomandăm autorului de a stabili expres că procesele-verbale cu privire la contravenția prevăzută la alin. (11) art. 356 din Codul contravențional se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.	La alin. (6) art. 400 din Codul contravențional, după cifra „322” de a se completa cu cifra „alin. (11) art. 356”, mai departe după text.